

i torvstrøfabrikken istedetfor petroleumsmotor, faar man assurancepræmien, som indgaar i administrationen, nedsat med omkr. 5 øre pr. balle.

Post 10. Transporten til stationen har tidligere været betalt med indtil 75 øre pr. balle, mens der nu betaales 50 øre og forhaapentlig kan man faa transportomkostningerne yderligere formindsket.

Alt i alt har man saaledes grund til at paaregne en noget lavere produktionspris pr. balle torvstrø til næste aar, men man maa ogsaa være forberedt paa at salgsprisen blir mindre.

Under krigsaarene og i de aar som har fulgt derefter har der stadig opstaat nye og forskjelligsartede vanskeligheder for vort lands økonomiske liv. For tiden heter vanskeligheden *valutaspørsmålet*. Den nuværende lave valuta bidrar vistnok til, at alt hvad man kjøper fra utlandet blir dyrere og saaledes skulde den indenlandske produktion ha lettere for at konkurrere, men tiltrods for den høie kurs paa engelske pund er det allikeve ikke mulig at erholde tilfredsstillende priser for norsk brændtorv, hvorfor størstedelen av vort brændselsbehov fremdeles dækkes av utenlandsk kul. Jo mer der indføres herav fra utlandet desto daarligere blir vor handelsbalance og dermed valutaen.

Ved at bruke mer norsk brændtorv saavel til husbehov som i industrien kan vi efterhaanden formindske indførselen av utenlandsk brændsel. Ved at anvende mer torvstrø i fjøs og stald kan vi formindske vor indførsel av utenlandsk kunstgjødsel. Dette bidrar til at forbedre vor handelsbalance og dermed valutaen.

For at saa skal kunne ske, maa de indenlandske varer først og fremst kunne konkurrere med de utenlandske i prisbillighet og da maa tilvirkningsomkostningerne formindskes, — *torvdriften maa bli billig!*

ANLÆGSARBEIDER VED TORVSKOLEN 1921

VED torvskoleanlægget er der iaar foretat flere forbedringer, væsentlig som paaregnet i budgettet.

Drivkraften. Den forrige aar anskaffede elektriske motor, som da benyttedes til brændtorvmaskin Anrep-Svedala nr. 3, er nu flyttet over til torvstrøfabrikken. Der er bygget en ca. 400 m. lang kraftledning fra torvgaselektricitetsverkets kraftledning. Da kobberpriserne maa forutsættes at synke yderligere har man foreløbig ikke kjøpt ny ledningstraad, men har overflyttet en av ledningerne for drivkraften til den store brændtorvmaskin. Denne sidste maa flyttes hvert andet eller tredje aar, og til en transportabel ledning viser det sig, at det vil være mest formaalstjenlig at ha blank kobberkabel istedetfor blank solid kobbertraad. For de penger, som altsaa ikke er benyttet til indkjøp av kobber til den stationære kraftledning frem til torvstrøfabrikken, maa man til vaaren indkjøpe blank kobberkabel til en del av brændtorvanlæggets lednings-

net. Der gjenstaar at fuldføre kraftledningen tvers over myren langs arbeidslinjen for den brændtorvmaskin, som benyttes paa felt III, og mangler her 4 spænd hvortil man har i behold en del kobbertraad og tilstrækkelig antal isolatorer m.m. Det er da meningen at ved hjælp av en kabel, som ogsaa forefindes, forene ledningsnettene paa feltene II og III og overføre kraften fra transformatoren ved Vaaler Elektricitetsanlægs høispændtsledning frem til torvstrøfabrikken. I henhold til kontrakten med Vaaler Elektricitetsanlæg staar den elektriske drivkraft paa 30 ehk. til disposition i maanederne mai, juni og juli og man maa betale for samme enten den benyttes eller ikke. Da det er litet sandsynlig, at man herefter kommer til at holde den store brændtorvmaskin igang i juli maaned, bør kraften utnyttes i torvstrøfabrikken, idet presningen ialmindelighet paabegyndes i juli maaned. Da Vaaler Elektricitetsverk er overbelastet utover høsten og vinteren, kan man ikke da faa leiet kraft derfra. Det er derfor meningen at for presningen utover høsten benytte torvgaselektricitetsverket som kraftkilde og har driften nu foregaat nogen dage paa denne maate.

Brændtorvanlægget. De torvhuser, som mangler og som var forutsat bygget iaar, er foreløbig stillet i bero. For det første var materialpriser saavel som arbeidspriser høie og desuten viste det sig meget vanskelig at faa kjøpt vrakbord og bakhun til bygning av torvhuser. Dernæst skulde brændtorvproduktionen indskrænkes og man hadde derfor mindre behov for fler huser, hvorfor man heller benyttet de materialer, man kunde skaffe, til bygning av fler torvhuser paa torvstrøanlægget, hvor disse var mer paakrævet. Istedet er der til brændtorvanlægget anskaffet fler stakkelemmer. Der er foretat endel planeringsarbeider paa brændtorvanlæggets tørkefelt, som tillike er blit bedre avgrøftet. Det sidste arbeide er besørget som øvelser for eleverne. Det meste av det beløp, som paa budgettet var opført for brændtorvanlægget skal benyttes til avbetaling paa en av de utlaante torvmaskiner og utbetalingen av dette beløp vil først finde sted senere efter styrets nærmere bestemmelse.

Torvstrøanlægget. Ballelageret er iaar forlænget med 24 m. saaat der istedetfor det tidligere lagerrum for 700 baller nu kan skaffes plass for omkr. 3000 baller og derved muliggjøre en mer rationel drift, likesom ogsaa vinterdriften bør kunne undgaaes. Til ballelageret er anskaffet en transportbane med heiseanordning, saaat ballerne letvindt kan føres frem gjennom lageret efterhvert som presningen foregaar. Likeledes skal transportbanen benyttes ved oplastningen av torvstrøballer og i den nye del av ballelageret er der anordnet gjennemkjørsel, saaat hest og vogn kan kjøre tvers igjennem samme. I torvstrøfabrikken indlægges nu elektrisk belysning fra kraftledningens apparattavle, hvorved man kan bli istand til at arbeide fuld dag i høstmaanederne. Av hensyn til ildsfaren er det ikke tilraadelig at benytte petroleumslamper i en torvstrøfabrik. Paa torvstrømyren er der opført fler torvhuser, saaat der nu er 53 dobbelte huser med plass for tør strøtorv til omkr. 4500 baller torvstrø. Der er ogsaa anskaffet mer transportmateriel og avløpsgrøfterne er paany oprenset og utdypet. Herved er myren blit fastere og

mindre vandholdig, saaat torvstikningen herefter ikke blir saa vanskelig som hittil.

Lagerhus med rampe ved jernbanestation er fremdeles stillet i bero, dels paa grund av de høie material- og arbejdspriser, dels har man iaar hittil ikke hat synderlig behov for samme. Desuten er man ikke helt klar over, hvor et saadant lagerhus med rampe helst bør anbringes.

Nyrydning av fastmark er iaar hittil kun besørget paa det areal nærmest felt I, hvortil de torvhuser, som nu staaar iveien for arbejds-linjen, maa flyttes.

Ny hest og kjøreredskaper for at kunne kjøre med beite er ogsaa foreløbig stillet i bero, da transporten iaar hittil har været forholdsvis liten, hvorfor denne sak senere vil bli optat til behandling av styret.

Ved elevbarakken er der gravet en ny brønd forat skaffe bedre drikkevand, men forøvrig har der ved torvskoleanlægget iaar ikke været flere anlægsarbeider av betydning.

TORVSKOLENS TORVDRIFT 1921

TORVSKOLENS brændtorvdrift med den største brændtorvmaskin, som er utlaant av Myrens Verksted, paabegyndtes iaar den 19. mai og sluttet den 2. juli. Der blev arbeidet i det hele 58 skift a 8 timer, hvorav 30 formiddagskift og 28 eftermiddagsskift. Arbeidet paagik uhindret av streik og andre forstyrrelser. Det ene skift bestod av almindelige arbeider og det andet av torvskolens elever. Der arbejdedes for det meste akkord, men den daglige produktion blev forholdsvis liten, uagtet der ikke forekom driftsforstyrrelser av betydning. Beregnet efter den utlagte torv er der avrundet producet omkr. 2000 m³ lufttør brændtorv, muligens noget mindre eller kanske noget mer, hvilket først vil vise sig naar beholdningen er opmaalt i jernbanevogn ved forsendelsen. Da veirforholdene har været særdeles gunstige er al brændtorv indbjerget og kvaliteten er udmerket. Hittil har der ikke foregaat noget salg av aarets beholdning, men forhaapentlig vil det vise sig mulig at faa realiseret beholdningen i løpet av vinteren. Av forrige aars beholdning, som paa grund av den daværende sterke nedbør ikke dengang blev tilstrækkelig tør, har man endel igjen, som ikke er solgt. Denne er ogsaa nu blit tør og av god kvalitet, saaat det meste bør kunne sælges til samme pris som indeværende aars beholdning. Brændtorvmaskin Anrep-Svedala nr. 3 som er utlaant til prøve av firmaet Kolberg, Caspary & Co., Kristiania, blev iaar kun drevet nogen faa timer som demonstration for eleverne. Det samme var tilfældet med et par av de mindre torveltemaskiner.

Torvskolens *torvstrødrift* har iaar været begunstiget av gode veirforhold, saaat det har lykket at faa tørket og indbjerget al strøtorv, baade den, som har ligget over fra aarene 1918 og 1919 saavel som den